

การจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
Public Service Provision of Maha Sarakham Municipality Mueang District,
Maha Sarakham Province

อนุสรณ์ เดชบุรีรัมย์

สัญญา เคนาภูมิ

เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอมพร

นักศึกษาปริญญาโท ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Anusorn Dechburum

Sanya Kenaphum

Soawalak Kosolkittiamporn

M.P.A. Student (Public Administration), Rajabhat Mahasarakham University

Lecturer of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakham University

Lecturer of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakham University

Corresponding E-mail : sorn_05@hotmail.com

รับบทความ: 22 กุมภาพันธ์ 2569; แก้ไขบทความ 11 เมษายน 2569; ตอรับบทความ: 22 เมษายน 2569

Received: February 22, 2026; Revised: April 11, 2026; Accepted: April 22, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม และ (2) เปรียบเทียบการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ อาชีพ (3) ศึกษาข้อเสนอแนะการจัดบริการสาธารณะ ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม การวิจัยเป็นเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 397 คน โดยสูตรของยามานะและสุ่มตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า (1) ระดับการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดบริการสาธารณะโดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติ (3) ข้อเสนอแนะการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรมุ่งพัฒนาแบบบูรณาการ โดยยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณสุข การศึกษา ความปลอดภัย เศรษฐกิจชุมชน และการจัดการสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการอนุรักษ์วัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การจัดบริการสาธารณะ; เทศบาลเมือง; การพัฒนาท้องถิ่น

Abstract

This study on public service provision by Mahasarakham Municipality, Mueang District, Maha Sarakham Province aimed to: (1) examine the level of public service provision; (2) compare public service provision based on citizens' personal factors, including gender, age, education level, and occupation; and (3) explore recommendations for improving public service provision. The research employed a quantitative approach. The sample consisted of 397 residents within the municipal area, determined using Yamane's formula and proportional sampling. Data were collected a structured questionnaire and analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean, and standard deviation, as well as inferential statistics, namely t-test and analysis of variance (ANOVA).

The findings revealed that: (1) the overall level of public service provision by Mahasarakham Municipality was high; (2) there were no statistically significant differences in citizens' perceptions of public service provision across gender, age, education level, and occupation; and (3) recommendations for improving public service provision emphasize an integrated approach, including the enhancement of infrastructure, public health, education, public safety, community economy, and environmental management, alongside cultural preservation, in order to improve quality of life and strengthen the community sustainably.

Keywords: Public Service Provision; Municipality; Local Development

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐ โดยเฉพาะในบริบทของประเทศที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ประเทศไทย ซึ่งไม่สามารถใช้รูปแบบการบริหารแบบรวมศูนย์จากรัฐบาลกลางเพียงอย่างเดียวในการตอบสนองความต้องการของประชาชนในทุกพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธีรยุทธ บุญมี, 2562) ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2547) ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะของตนเอง อาทิ การดูแลสาธารณูปโภคพื้นฐาน การจัดการด้านสุขภาพ การศึกษา และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดบริการสาธารณะ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2565) ขณะเดียวกัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 249 และ 250 ได้บัญญัติให้มีความสำคัญกับการกระจายอำนาจและการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารงาน การกำหนดนโยบาย การบริหารงานบุคคล งบประมาณ และการจัดบริการสาธารณะ ทั้งยังเน้นย้ำให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของประชาชน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560) ซึ่งการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงไม่ควรจำกัดอยู่เพียงแค่ด้านอำนาจหน้าที่ เท่านั้น หากแต่ควรครอบคลุมถึงความสามารถในการตัดสินใจและการบริหารจัดการงบประมาณ โดยไม่ต้องพึ่งพิงหน่วยงานจากส่วนกลางมาก

เกินไป ทั้งนี้เพื่อให้บริการสาธารณะตอบสนองความต้องการ ของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงจุด (ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์, 2563)

แนวคิดการจัดบริการสาธารณะได้พัฒนาจากรูปแบบ Top-down สู่แนวคิด New Public Governance และ Co-production ที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชนในการออกแบบและให้บริการ เพื่อเพิ่มคุณภาพและความยั่งยืน ขณะเดียวกันยังยึดแนวคิด New Public Management ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ โปร่งใส และยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการยกระดับบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริบทเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเมืองที่มีบทบาทสำคัญในการจัดบริการสาธารณะ ทั้งในด้านการจัดการโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน แสงสว่าง การระบายน้ำ การจัดการขยะ ตลอดจนบริการด้านสังคม เช่น การดูแลผู้สูงอายุ การส่งเสริมสุขภาพ การจัดการศึกษาท้องถิ่น และการพัฒนาชุมชน โดยต้องดำเนินงานท่ามกลางความท้าทายที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อม ความเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี และความคาดหวังของประชาชนที่สูงขึ้น (นฤมล สีนุวงศ์, 2565)

เทศบาลเมืองมหาสารคาม นับเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ของจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการและให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาถึงบทบาทของเมืองมหาสารคามในฐานะศูนย์กลางทางการศึกษา การแพทย์ และวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง เมืองแห่งนี้มีสถาบันการศึกษาหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และโรงพยาบาลศูนย์ที่รองรับผู้ป่วยจากหลายจังหวัด อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมทางวัฒนธรรมพื้นถิ่น ซึ่งทำให้มีจำนวนประชากรแฝงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2566) อย่างไรก็ตาม การเติบโตของเมืองและการขยายตัวของประชากร ทั้งในรูปแบบของประชากรถาวรและประชากรชั่วคราวได้นำมาซึ่งความท้าทายในการบริหารจัดการของเทศบาล อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาภาคสนามและการรับฟังเสียงสะท้อนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า การจัดบริการสาธารณะในหลายด้านยังคงเผชิญกับปัญหาและข้อจำกัด เช่น ด้านการเข้าถึงบริการ การขาดความต่อเนื่องการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงข้อร้องเรียนด้านความไม่เท่าเทียมในการจัดสรรทรัพยากร โดยเฉพาะในเขตชุมชนแต่ละขนาดและพื้นที่ห่างไกลจากเขตเศรษฐกิจ เช่น ปัญหาด้านขยะ ปัญหาระบบระบายน้ำ และการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพที่ยังไม่ครอบคลุม ในทำนองเดียวกัน พิชิต ลิขิตกิจสมบูรณ์ (2554) ได้ชี้ให้เห็นว่า การจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยยังคงเผชิญกับข้อจำกัดด้านทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพของการให้บริการยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะด้านการให้บริการสาธารณะที่ต้องมีคุณภาพ เท่าเทียม และยั่งยืน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เพื่อศึกษารูปแบบการจัดบริการแนวทางการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการ ดังกล่าวทั้งนี้เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

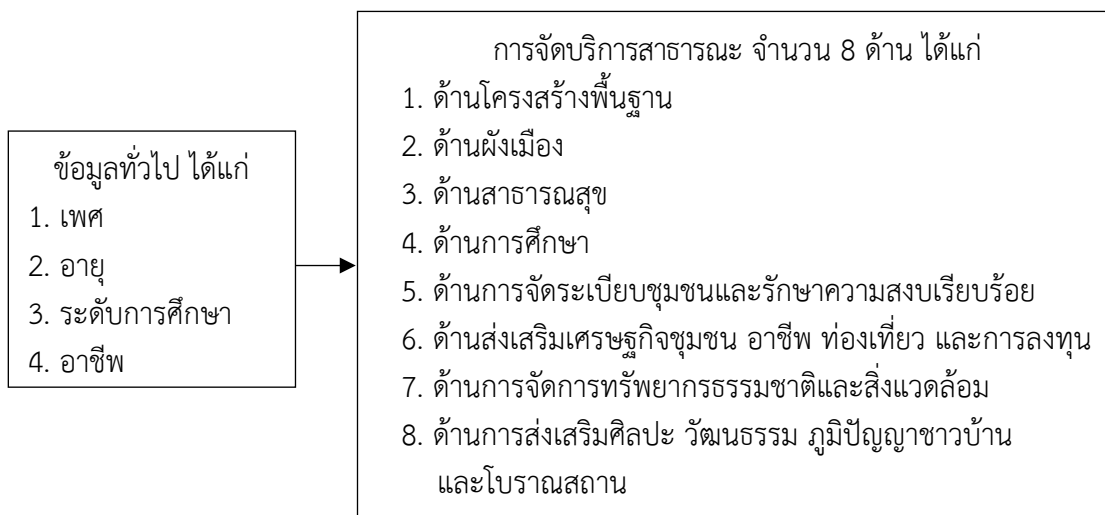
1. เพื่อศึกษาระดับการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

สมมุติฐานการวิจัย

1. ระดับการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. เปรียบเทียบการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้นำปรับปรุงจากมาตรฐานการให้บริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ปี 2567 จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ (เทศบาลเมืองมหาสารคาม, 2567 น. 5) เป็นกรอบแนวคิด ในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 45,881 คน (เทศบาลเมืองมหาสารคาม, 2568)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 397 คน โดยการใช้สูตรหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ (Yamane, 1973, p. 727) สุ่มตามสัดส่วนและใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก

2. ด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

2.2 ตัวแปรตาม คือ การจัดการบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยปรับปรุงจากมาตรฐานการให้บริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ปี 2567 จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ (เทศบาลเมืองมหาสารคาม, 2567 น. 5) 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านผังเมือง 3) ด้านสาธารณสุข 4) ด้านการศึกษา 5) ด้านการจัดระเบียบชุมชนและรักษาความสงบเรียบร้อย 6) ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน อาชีพ ท้องเที่ยว และการลงทุน 7) ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 8) ด้านการส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน และโบราณสถาน

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการบูรณาการ จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ตอนที่ 2 คำถามการจัดการบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีระดับการมีส่วนร่วมให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) คุณภาพภาพของเครื่องมือ พบว่ามีค่า IOC = 1.00 มีอำนาจจำแนกระหว่าง .255 - .846 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.750

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ระดับการบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ จำแนกตามเพศ ใช้สถิติ Independent Samples t-test และจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ใช้สถิติ One-Way ANOVA F-test

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะการบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ใช้การแจกแจงความถี่จากการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอโดยการพรรณนาความ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการวิเคราะห์ระดับการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม			$\bar{X}$	S.D.	ระดับการจัดบริการสาธารณะ	อันดับที่
มหาสารคาม	อำเภอเมืองมหาสารคาม	จังหวัดมหาสารคาม				
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน			3.80	0.58	มาก	3
2. ด้านผังเมือง			3.66	0.63	มาก	7
3. ด้านสาธารณสุข			3.76	0.63	มาก	5
4. ด้านการศึกษา			3.69	0.56	มาก	6
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชนและรักษาความสงบเรียบร้อย			3.66	0.58	มาก	8
6. ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน อาชีพ ท่องเที่ยว และการลงทุน			3.76	0.67	มาก	4
7. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			4.03	0.47	มาก	2
8. ด้านการส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน และโบราณสถาน			4.10	0.58	มาก	1
โดยรวม			3.81	0.59	มาก	-

จากตารางที่ 1 ระดับการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน และโบราณสถาน ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา คือ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมา คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.80$) ด้านสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.76$) ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ ชุมชน อาชีพ ท่องเที่ยว และการลงทุน ($\bar{X} = 3.76$) ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.69$) ด้านการจัดระเบียบ ชุมชนและรักษาความสงบเรียบร้อย ($\bar{X} = 3.66$) และด้านผังเมือง ($\bar{X} = 3.66$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศต่างกัน

การจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	4.56	.53	4.58	0.62	-.21	.22
2. ด้านผังเมือง	4.50	0.54	4.57	0.51	-.60	.68
3. ด้านสาธารณสุข	4.48	0.55	4.64	0.45	-1.56	.09
4. ด้านการศึกษา	4.43	0.59	4.57	0.45	-1.28	.07
5. ด้านการจัดระเบียบชุมชนและรักษาความสงบเรียบร้อย	4.49	0.62	4.61	0.48	-1.02	.10
6. ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน อาชีพ ท่องเที่ยว และการลงทุน	4.55	0.89	4.64	0.90	-.99	.51
7. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.38	0.92	4.41	0.89	-.35	.50
8. ด้านการส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน และโบราณสถาน	4.08	0.89	4.21	0.85	-.26	0.22
รวม	4.47	0.72	4.53	0.69	-1.10	.20

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศต่างกัน โดยรวมมีการจัดบริการสาธารณะ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	8.53	9	.95	1.18	.30
ภายในกลุ่ม	283.31	388	.80	-	-
รวม	291.84	397	-	-	-

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับอายุต่างกัน โดยรวมมีการจัดบริการสาธารณะไม่แตกต่างกัน ทางสถิติ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	6.03	9	.67	1.48	.15
ภายในกลุ่ม	159.89	388	.45	-	-
รวม	165.92	397	-	-	-

จากตารางที่ 4 พบว่า การเปรียบเทียบการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมมีการจัดบริการสาธารณะ ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	9.47	9	1.05	1.87	.06
ภายในกลุ่ม	199.51	388	.56	-	-
รวม	208.98	397	-	-	-

จากตารางที่ 5 พบว่า การเปรียบเทียบการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอาชีพต่างกัน โดยรวมมีการจัดบริการสาธารณะไม่แตกต่างกันทางสถิติ

3. ข้อเสนอแนะการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ควรพัฒนาการจัดบริการสาธารณะอย่างบูรณาการ โดยมุ่งพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานและผังเมืองให้มีความเพียงพอ ทันสมัย และเป็นเมืองน่าอยู่ ยกระดับบริการสาธารณสุขเชิงป้องกัน และส่งเสริมสุขภาพให้ครอบคลุมทุกกลุ่มประชากร พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เสริมสร้างการจัดระเบียบชุมชนและความปลอดภัยอย่างมีส่วนร่วม ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน การท่องเที่ยว และการลงทุนอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และโบราณสถาน เพื่อยกระดับ คุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของชุมชนในระยะยาว

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การจัดการบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การจัดการบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลเมืองมหาสารคามมีการดำเนินงานจัดการบริการสาธารณะอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมภารกิจหลักตามอำนาจหน้าที่ อาทิ ด้านต่าง ๆ ส่งผลให้ประชาชนโดยรวมรับรู้ถึงความพยายามและผลการดำเนินงานของเทศบาลในระดับที่ค่อนข้างดี นอกจากนี้ลักษณะของพื้นที่เทศบาลเมืองมหาสารคามซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและเศรษฐกิจของจังหวัดมีจำนวนประชากรแฝงและการขยายตัวของเมืองอย่างต่อเนื่อง ทำให้ความต้องการด้านบริการสาธารณะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เทศบาลมีการทำงานเชิงรุกเพื่อแก้ไขปัญหา และสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเมิน กาฬภักดี (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการของประชาชนต่อการจัดการบริการ สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลทะเลบก อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการของประชาชนต่อการจัดการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานติมา วายลม (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลนครปากเกร็ด ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษา พบว่า ทศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลนครปากเกร็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี ช่อสม (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานด้านการพัฒนาสังคม ขององค์การบริหารส่วนตำบลสินเจริญ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชน มีทศนคติต่อการบริหารงานด้านการพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลสินเจริญ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพล ปรีชาศิลป์ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานเทศบาลตำบลสามชุก ตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงาน เทศบาลตำบลสามชุกตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการจัดการบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ที่แตกต่างกัน

2.1 ผลการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศแตกต่างกัน มีการจัดการบริการสาธารณะไม่แตกต่างกันทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัยดังกล่าว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการบริการ สาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคามเป็นบริการที่มุ่งตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของประชาชน ทุกคนอย่างเท่าเทียม ไม่จำกัดหรือแบ่งแยกตามเพศ เช่น การให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณสุข การศึกษา และความปลอดภัยในชุมชน ซึ่งเป็นบริการที่ประชาชนทุกเพศได้รับประโยชน์ในลักษณะเดียวกัน มีแนวทางการบริหารจัดการบริการสาธารณะที่เน้นหลักความเสมอภาค ความเป็นธรรมและการเข้าถึงบริการของประชาชนทุกกลุ่ม ทำให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นเพศใดต่างมีประสบการณ์และการรับรู้ต่อการให้บริการของเทศบาลในระดับใกล้เคียงกัน ส่งผลให้ความคิดเห็นต่อการจัดการบริการสาธารณะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์ชัย เชื้อพั่ง (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการสาธารณะของ

องค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษาและการประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วน ตำบล ภูเขาทองอำเภอหนองพอกจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง มหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุแตกต่างกัน มีการจัดบริการสาธารณะไม่แตกต่างกันทางสถิติไม่ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัยดังกล่าว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดบริการ สาธารณะของ เทศบาลเมืองมหาสารคามมุ่งเน้นการให้บริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนทุกช่วงวัยอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การรักษาความปลอดภัย ในชุมชน การดูแลด้านสาธารณสุข และการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นบริการที่ประชาชนทุกกลุ่มอายุได้รับประโยชน์ในลักษณะใกล้เคียงกัน เทศบาลเมืองมหาสารคามมีการกำหนดนโยบายและแนวทางการให้บริการสาธารณะที่ไม่แบ่งแยกตามช่วงอายุ แต่เน้นการเข้าถึงบริการของประชาชนทุกกลุ่ม ทำให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นวัยเด็ก วัยแรงงาน หรือวัยสูงอายุ มี ประสิทธิภาพและการรับรู้ต่อคุณภาพการให้บริการในระดับที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานติมา วายลม (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะคติของประชาชนที่มีต่อการ บริหารงานของเทศบาลนครปากเกร็ด ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลนครปากเกร็ด จำแนก ตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้/เดือน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง มหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการจัดบริการสาธารณะ ไม่แตกต่างกัน ทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัยดังกล่าว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดบริการ สาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นบริการพื้นฐานที่ประชาชนทุกกลุ่มสามารถ เข้าถึงและได้รับ ประโยชน์ในลักษณะใกล้เคียงกัน ไม่ว่าจะมียกระดับการศึกษาสูงหรือต่ำ ซึ่งเป็นบริการที่มีลักษณะเป็น สาธารณประโยชน์และไม่ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาของผู้รับบริการเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีแนวทางการ สื่อสารและให้บริการสาธารณะที่มุ่งเน้นความเข้าใจง่ายและการเข้าถึงของประชาชนทุกกลุ่มทำให้ประชาชนที่มี ระดับการศึกษาแตกต่างกันสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารและประเมิน คุณภาพการให้บริการในระดับที่ใกล้เคียงกัน ส่งผลให้ความคิดเห็นต่อการจัดบริการสาธารณะไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ รัฐบุรุษ คัมภีร์พย์ (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพในด้านการบริการสาธารณะขององค์การบริหาร ส่วนตำบลลาดหลุมแก้ว อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบระดับ ประสิทธิภาพในด้านการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดหลุมแก้ว อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี จำแนกตาม อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ พบว่า ประชาชนมี ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในด้านการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดหลุมแก้ว อำเภอลาดหลุม แก้ว จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการศึกษาเปรียบเทียบการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง มหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการจัดบริการสาธารณะไม่แตกต่างกันทางสถิติ ไม่ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัยดังกล่าว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลเมือง มหาสารคามมีแนวทางการให้บริการสาธารณะที่ใช้มาตรฐานเดียวกันกับประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ โดยไม่เลือก ปฏิบัติ ทำให้ประชาชนไม่ว่าจะประกอบอาชีพรับราชการ พนักงานเอกชน ค้าขาย หรือประกอบอาชีพอิสระ มี

ประสบการณ์ในการใช้บริการและการรับรู้ต่อคุณภาพการให้บริการในระดับ ใกล้เคียงกัน ตลอดจนการจัดบริการ สาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคามเป็นบริการพื้นฐาน ที่มุ่งตอบสนองความจำเป็นในการดำรงชีวิตของ ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพอย่างเท่าเทียม เช่น บริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย ในชุมชน และการสาธารณสุข ซึ่งเป็นบริการ ที่ประชาชนทุกอาชีพได้รับประโยชน์ในลักษณะใกล้เคียงกัน ประกอบกับบริบทของพื้นที่เทศบาลเมืองมหาสารคาม ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการศึกษา ทำให้ ประชาชนส่วนใหญ่มีรูปแบบการใช้ชีวิต และการเข้าถึงบริการสาธารณะคล้ายคลึงกัน แม้จะมีอาชีพแตกต่างกันก็ ตาม จึงทำให้ระดับความคาดหวัง และการประเมินต่อการจัดบริการสาธารณะไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจนตาม อาชีพ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สุภาวดี ช่อสม (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะคิดของประชาชนที่มีต่อการ บริหารงานด้านการพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลสินเจริญ อำเภอยะรัง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับทักษะคิดที่มีต่อการบริหารงานด้านการพัฒนาสังคมขององค์การ บริหารส่วนตำบลสินเจริญ อำเภอยะรัง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เทศบาลเมืองมหาสารคามควรดำเนินการพัฒนาและปรับปรุง ระบบ ไฟฟ้าส่องสว่างในพื้นที่สาธารณะให้มีความเพียงพอ ครอบคลุมทุกพื้นที่สำคัญ เช่น ถนนสายหลัก ถนนใน ชุมชน สวนสาธารณะ และจุดเสี่ยงด้านความปลอดภัย เพื่อเพิ่มทัศนวิสัยในการสัญจรและลดความเสี่ยงต่อ อุบัติเหตุและอาชญากรรมในเวลากลางคืน มีบำรุงรักษาและตรวจสอบไฟฟ้าส่องสว่างอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ ระบบสามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ ลดปัญหาไฟฟ้าขัดข้อง หรือชำรุด และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ ประชาชนในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

1.2 ด้านผังเมือง เทศบาลเมืองมหาสารคามควรวางแผนเพิ่มพื้นที่สีเขียว เช่น สวนสาธารณะ สนาม เด็กเล่น และแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ ให้มีความเพียงพอและกระจายตัวอย่างเหมาะสม ในทุกชุมชน เพื่อให้ ประชาชนสามารถเข้าถึงพื้นที่สีเขียวได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ควรออกแบบพื้นที่สีเขียวให้มีความปลอดภัย สะดวกต่อการเข้าถึง และเหมาะสมกับประชาชนทุกช่วงวัย รวมถึงผู้สูงอายุ เด็ก และผู้พิการ

1.3 ด้านสาธารณสุข เทศบาลเมืองมหาสารคามควรพัฒนาบริการส่งเสริมสุขภาพให้ครอบคลุม ประชาชนทุกกลุ่มวัยอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะผู้สูงอายุ ผู้พิการ และกลุ่มเปราะบาง ผ่านกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ การตรวจคัดกรองโรค และการให้ความรู้ด้านสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ ควรวางแผนการดำเนินงานด้านการ ส่งเสริมสุขภาพให้มีความต่อเนื่องและเป็นระบบ เช่น การจัดกิจกรรมสุขภาพประจำชุมชน การออกหน่วย บริการเชิงรุก และการติดตามผลด้านสุขภาพ

1.4 ด้านการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคามควรพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับประชาชนทุกช่วงวัย ตั้งแต่วัยเด็ก วัยแรงงานไปจนถึงผู้สูงอายุเพื่อเสริมสร้าง ความรู้ ทักษะชีวิต และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เช่น ศูนย์การเรียนรู้ ห้องสมุด ประชาชน หรือพื้นที่เรียนรู้ดิจิทัล เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้สะดวกและทั่วถึง

1.5 ด้านการจัดระเบียบชุมชนและรักษาความสงบเรียบร้อย เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรกำหนด หลักเกณฑ์ แนวทาง และข้อปฏิบัติในการจัดระเบียบร้านค้าและสถานประกอบการให้มีความชัดเจน เป็นลาย

ลักษณะอักษร และสื่อสารให้ผู้ประกอบการและประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง เพื่อลดความสับสนและสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการปฏิบัติ ควรบังคับใช้กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับร้านค้าและสถานประกอบการอย่างเป็นธรรม โปร่งใส และไม่เลือกปฏิบัติ

1.6 ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน อาชีพ ท่องเที่ยว และการลงทุน เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรพัฒนาและจัดกิจกรรมหรือเทศกาลที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นอัตลักษณ์ท้องถิ่น วิถีชีวิต และทรัพยากรธรรมชาติของพื้นที่ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนผู้ประกอบการ และกลุ่มอาชีพท้องถิ่นในการวางแผนและจัดกิจกรรมท่องเที่ยว

1.7 ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองมหาสารคามควรพัฒนาระบบการจัดการขยะมูลฝอยให้เป็นระบบครบวงจร ตั้งแต่การคัดแยกขยะ ณ แหล่งกำเนิด การจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบ ไปจนถึงการกำจัดขยะอย่างถูกสุขลักษณะ ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และจิตสำนึกในการคัดแยกขยะ ลดการใช้วัสดุที่ก่อให้เกิดขยะ และนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ผ่านการรณรงค์และกิจกรรมในชุมชน

1.8 ด้านการส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน และโบราณสถาน เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรกำหนดนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนในการสนับสนุนการสืบทอดและถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้าน เช่น งานหัตถกรรม การแพทย์พื้นบ้าน และการปรุงอาหารพื้นถิ่น ควรสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การฝึกอบรมและเวทีถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านโดยเปิดโอกาส ให้ปราชญ์ชาวบ้าน เยาวชน และประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทอื่น เช่น เทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบและประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะในบริบทที่แตกต่างกัน เพื่อช่วยเพิ่มความหลากหลาย และความครอบคลุมของผลการวิจัย

2.2 ควรพิจารณาศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อการจัดบริการสาธารณะ เช่น การมีส่วนร่วมของประชาชน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร งบประมาณ เทคโนโลยีดิจิทัล หรือธรรมาภิบาล เพื่อให้เข้าใจปัจจัยเชิงโครงสร้างและเชิงกระบวนการที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะอย่างรอบด้านมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กานติมา วายลม. (2563). ทศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์*, 12(1), 45–60.
- ทศพล ปรีชาศิลป์. (2560). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานเทศบาลตำบลสามชุกตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 7(3), 101–118.
- เทศบาลเมืองมหาสารคาม. (2567). *มาตรฐานการให้บริการสาธารณะของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ประจำปี 2567*. มหาสารคาม: เทศบาลเมืองมหาสารคาม.
- เทศบาลเมืองมหาสารคาม. (2568). *รายงานข้อมูลประชากรในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ประจำปี 2568*. มหาสารคาม: เทศบาลเมืองมหาสารคาม.
- ธีรยุทธ บุญมี. (2562). *การเมืองการปกครองไทย: แนวคิดและพัฒนาการ*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันนโยบายศึกษา.

- นฤมล สีนสุวงศ์. (2565). การบริหารจัดการเทศบาลเมืองภายใต้บริบทการขยายตัวของเมือง. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*, 15(2), 45–60.
- ประเมิน กาฬภักดี. (2564). ความต้องการของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลทะเลบก อำเภอตอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*, 14(2), 85–102.
- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. (2563). การกระจายอำนาจกับประสิทธิภาพการบริหารงานท้องถิ่นของไทย. *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์*, 18(1), 1–20.
- พิชิต ลิขิตกิจสมบูรณ์. (2554). *การกระจายอำนาจกับการพัฒนาประชาธิปไตยท้องถิ่นในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพมหานคร: ราชกิจจานุเบกษา.
- รัฐบุรุษ คุ่มทรัพย์. (2567). ประสิทธิภาพด้านการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี. *วารสารบริหารศาสตร์*, 17(1), 92–108.
- ศักดิ์ชัย เชื้อพั้ง. (2560). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทอง จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารการพัฒนาท้องถิ่น*, 10(2), 55–70.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2565). *พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2566). *รายงานสถิติประชากรและเคหะ จังหวัดมหาสารคาม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สุภาวดี ช่อสม. (2563). ทศนคติของประชาชนต่อการบริหารงานด้านการพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลสินเจริญ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารพัฒนาสังคมและชุมชน*, 9(1), 73–88.
- Bovaird, T., & Loeffler, E. (2020). *Public management and governance* (4th ed.). London, UK: Routledge.
- Denhardt, J. V., & Denhardt, R. B. (2007). *The new public service: Serving, not steering* (Expanded ed.). Armonk, NY: M.E. Sharpe.
- Hall, P. (2002). *Cities of tomorrow: An intellectual history of urban planning and design in the twentieth century* (3rd ed.). Oxford, UK: Blackwell.
- Osborne, D., & Gaebler, T. (1992). *Reinventing government: How the entrepreneurial spirit is transforming the public sector*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Osborne, S. P. (2010). *The new public governance? Emerging perspectives on the theory and practice of public governance*. London, UK: Routledge.
- Rowe, J. W., & Kahn, R. L. (1997). Successful aging. *The Gerontologist*, 37(4), 433–440.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). New York, NY: Harper & Row.